

مجله دالسلکه پرستی تهران

مهرماه ۱۳۴۷

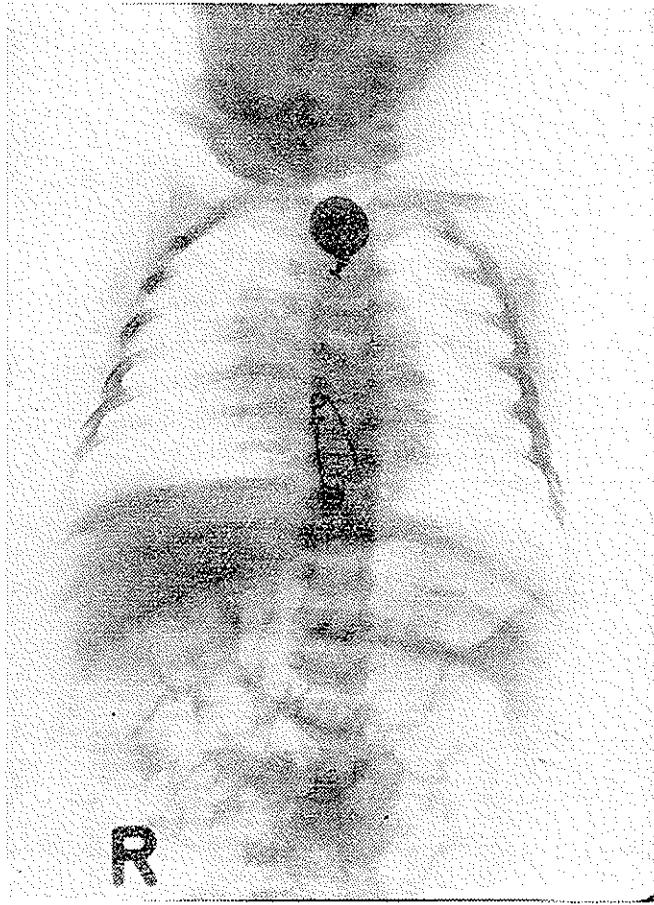
شماره اول؛ از سال بیست و ششم

*دکتر تقی منتخب

جسم خارجی در مرد نوزاد و ماهه (وان یکاد و سنچاق قفلی باز)

ورود اجسام خارجی در مجاري تنفسی و غذائی اغلب دیده میشود و گاهی طرز قرار گرفتن این اجسام در مجاري تنفسی و غذائی طوری است که سبب مرگ میگردد. در آمار سالهای گذشته، مرگ و میر در نتیجه ورود اجسام خارجی 58% ذکر شده ولی اخیراً بعلت تکامل وسائل آندوسکوپی این رقم به 5% تقلیل یافته است، حتی آمار سالهای اخیر رقم 3% نشان داده است که با مقایسه با رقم 58% تفاوت فاحش آن بخوبی معلوم میگردد، علت مرگ بطوریکه خود بارها شاهد آن بوده ام، اکثر در نتیجه بی اطلاعی و یا رفتار عجولانه اطرافیان بیمار است، چه بجای اینکه بیمار را فوری نزد پزشک متخصص و یا مرکز مجهز آندوسکپی برسانند، سعی میکنند با انگشت بردن در دهان بیمار برای ایجاد استفراغ و یا تدایری نظری آن، جسم بلعیده شده را خارج نمایند و مسلم است این معالجات بجای

اینکه مؤثر باشد حال بیمار را وخیم تر کرده و گاهی باعث تلف شدن بیمار می‌گردد.

شکل ۱ - در رادیو گرافی سنجاق قفلی «دیوان یکاد» بخوبی دیده میشود.

گاه اطرافیان از ورود جسم خارجی اطلاع حاصل نمی نمایند و این در دیوانگان و اطفال دیده میشود، چون خود قادر به اظهار و تشخیص ناراحتی که معلول بلعیدن جسم خارجی است نمی باشند.

این اجسام خارجی در اثر ماندن مدت مديدة در دستگاه گوارشی و یا تنفسی سبب عوارض غیرقابل ترمیمی گردیده و اغلب منجر به مرگ میشود. ورود اجسام خارجی در هر سنی دیده شده و بطوری که آمار نشان میدهد بیش از همه در بچهها و شیرخواران اتفاق میافتد.

در شیرخواران بیش از همه مادر سبب اصلی این پیش آمد است زیرا اغلب مдал و «وان یکاد» و یا سکه های دیگر برای نظر قربانی با سنجاق یا زنجیر به لباس کودک وصل می کنندگاهی این سنجاقها یا زنجیر ها در اثر بازی یا تقلای کودک باز شده و کودک بدون اراده آنرا بدahan برده بلع میکند و این همان اjetam خارجی است که مادر یا اطرافیان کودک ممکن است مدت‌ها از وجود آن در مجاری تنفسی یا غذائی اطلاع حاصل نکنند. از این قبیل موادرزیاد منتشر شده و پزشکان و متخصصان بکرات با آن مواجه شده‌اند.

چیزی که بسیار عجیب و نادر است وجود جسم خارجی در مری نوازدی دو ماهه است که هنوز او بسر و اسیونی نظیر آن در دست نیست بطوری که شرح حال زیر حکایت دارد، بیمار ما کاملاً استثنائی و نادر میباشد.

شرح حال بیمار

نام: مهران . خ . ف ، سن دو ماهه

چند روز قبل طفل را بعلت ناراحتی در شیر خوردن ، استفراغ و گریه زیاد نزد متخصص اطفال می‌برند معالجات نتیجه نمیدهد و وقتی دوباره طفل بیمار را بنزد طبیب معالج میبرند وجود خون در مدفع نیز بر ناراحتی های قبلی اضافه شده بود .

هنگامی که طبیب سرگرم معاينه طفل میگردد یکی از اطرافیان نوزاد اظهار می‌کند « مطمئناً بچه را نظر زده‌اند چون چند روز است که «وان یکاد» او گم شده است ».

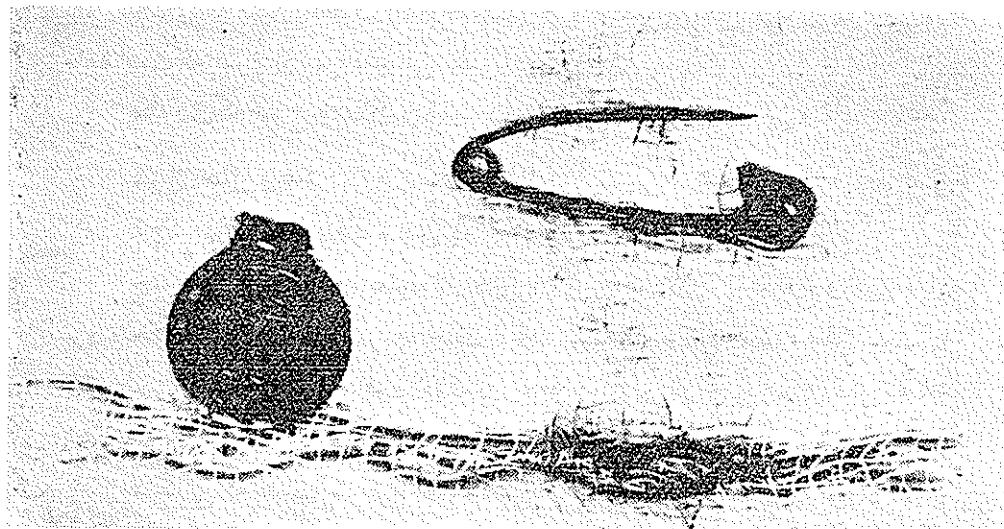
این جمله کوتاه طبیب را به فکر وجود جسم خارجی می‌اندازد و فوری دستور رادیو گرافی میدهد .

رادیو گرافی علت استفراغ ، بیتابی و پیدایش خون در مدفع را کاملاً روشن می‌سازد ، و آن وجود یک مдал وان یکاد و یک سنجاق قفلی باز در مری میباشد. برای درآوردن جسم خارجی ، نوزاد بین جانب معرفی گردید .

در معاينه درجه حرارت $\frac{1}{3} 38$ بود، برای مدت ۲۴ ساعت اورا در بیمارستان کودکان تهران بستری و تحت درمان آنتی بیوتیک و کورتون قراردادم ، برای اینکه مری کاملاً آرام باشد و حرکات شدید نوزاد در موقع آندوسکپی ، و باز بودن سنجاق

قفلی سبب عوارض نشود ، تصمیم عمل با بیهوشی عمومی گرفته شد . در حین عمل بیک نکته برخورد کردیم که در سری اسبابهای ازوفاگوسکپی ، ازوفاگوسکپ نمره کوچک که جهت نوزاد دو ماهه بتوان بکار برد وجود ندارد اجباراً از برنکوسکپ نوزادان استفاده گردید .

با وجود قطر کم برنکوسکپ ، وقتی لوله برنکوسکپ به نزدیکی مدار که در قسمت فوقانی مری بود رسید نوزاد دوچار سیانوز شدید توأم با نبض فیلی فوراً گردید ، بطوری که دکتر بیهوشی دهنده توقف عمل را خواستار گردید .

شکل ۲ - سنجاق قفلی «وان یکاد» بعد از خروج از مری بیمار

پس از تلاش بسیار وضع طفل بحال عادی باز گشت .

مجدداً باحتیاط بیشتری برنکوسکپ وارد مری نوزاد گردید .

نکته قابل ذکر اینست که سنجاق قفلی باز که در روی کلیشه چند سانتیمتری با وان یکاد فاصله دارد درست روی سطح قدامی وان یکاد قرار گرفته بود .

سعی گردید که هردو جسم خارجی یکمربه و با هم از مری خارج گردد تا تروماتیسم عمل بحداقل ممکنه برسد .

در اینجا این بحث پیش می آید که آیا استفراغ هائی که طفل میکرده باعث رانده شدن سنجاق قفلی بطرف بالا شده و یا حرکات دودی شکل مری سبب این پیش آمد گردیده است .

نتیجه :

- ۱- این اولین اوبسرواسیونی است که راجع به : جسم خارجی در نوزاد دو ماهه دیده شده
- ۲- در این اوبسرواسیون این دو سؤال مطرح میشود :
- الف - اگر بستگان نوزاد از گم شدن و انیکاد حرفی بمبیان نمی آورند آیا با علائم موجود و ناراحتی های کودک حدس جسم خارجی در مری زده میشد؟
- ب - تغییر محل دادن سنجاق قفلی در مری بواسطه استفراغ های مکرر نوزاد انجام شده یا حرکات دودی شکل مری باعث آن شده
- ۳- بعلت پیشرفت وسائل کار و تکنیک اندوسکپی است که امروزه میتوان این بیماران را از مرگ نجات داد.

Références

- Annales Oto - Laryngologie Juillet - Aout 1949 No 7 . 8
- Annales Oto-Laryngologie 1966 page 414.
- Chevalier Jackson et Chevalier L. tackson Bronchoscopie et Oesophagoscopie.
- Errard et Dumont : Curieux voyage d'un Corp étrangers dans les voies digestives. Annales O. R. L. mars 1949 No 3.
- Lufli - G : Consideration sur le traitement chirurgical et les complication de quelques cas de corps étrangers de l'Oesophage, Annales de O. R. L. Mars 1948.
- Terracol Les Maladies des l' Oesophage.